



רע"פ 2894/16 - מיכאל לוי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2894/16

לפני:
כבוד השופט ח' מלצר
מיכאל לוי

לפני:
המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' אהד) מתאריך 23.03.2016 ב-עפ"ת 41157-09-14

בשם המבקש: עו"ד דוד גולן

בשם המבקש:

בשם המשיבה: עו"ד בתשבע אבגז

בשם המשיבה:

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' אהד) ב-עפ"ת 41157-09-14, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (כב' השופטת ל' שלזינגר שמאי) ב-פל"א 6746-11-13.

כבר בפתח הדברים אציין כי בתאריך 11.09.2016 הוריתי על ביטול עיכוב ביצוע ארעי של המאסר בפועל שהושת על המבקש, עליו הוריתי בתאריך 20.04.2016 - זאת בהסכמת הצדדים - לנוכח מעצרו של המבקש בתיק אחר (להלן: התיק האחר), ולאחר שהובהר כי אין בכך כל הסכמה לחפיפה, או לניכוי של תקופת המאסר, שתיגזר על המבקש במסגרת התיק האחר, אם יורשע בו.

אביא להלן בתמצית את הנתונים הדרושים להכרעה בבקשה.

עמוד 1



רקע והליכים קודמים

2. בתאריך 27.11.2013 הוגש כנגד המבקש כתב אישום לבית המשפט לתעבורה בפתח תקווה, שייחס לו את העבירות הבאות: הנהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: הפקודה); הנהיגה ללא רישיון הנהיגה תקף, עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודה; ונהיגה ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

3. בכתב האישום נטען כי בתאריך 25.08.2013 בית המשפט לתעבורה בפתח תקווה, גזר את דינו של המבקש בתיק מסוים, בנוכחותו, והשית עליו, בין היתר, עונש של שישה חודשי מאסר שירוצו על דרך של עבודות שירות; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה של נהיגה ללא רישיון הנהיגה תקף מעל שנה, נהיגה ללא רישיון רכב תקף מעל שנתיים, או נהיגה בזמן פסילה; פסילת רישיון הנהיגה של המבקש למשך 24 חודשים, ושישה חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים (ראו: פ"ל 612-06-13; להלן: ההרשעה הקודמת).

זה המקום להוסיף ולציין כי המבקש ערער על פסק הדין בהרשעה הקודמת, ובתאריך 02.03.2014, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע, בין היתר, כי יש להקל ברכיב עונש המאסר על תנאי שהושת על המבקש, כך שיעמוד על 4 חודשים בלבד.

מכתב האישום עולה עוד כי בתאריך 26.11.2013, בשעה 07:15, או בסמוך לכך, המבקש נהג ברכב פרטי מסוג מזדה (להלן: הרכב) ברחוב עמק חפר בנתניה, זאת חרף כך שרישיונו נפסל כאמור לעיל.

4. בתאריך 24.03.2014, בית משפט השלום לתעבורה הנכבד (כב' השופטת ל' שלינגר שמאי) הרשיע את המבקש על פי הודאתו – בכלל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום כאמור בפיסקאות 2-3 שלעיל. בגין העבירות האמורות הושתו על המבקש העונשים הבאים: 10 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו; הפעלת מאסר מותנה בן 4 חודשים, שהיה תלוי ועומד למבקש בגין ההרשעה הקודמת, שנפסק כי ירוצה בחופף למאסר בתיק זה; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה, או עבירה של נהיגה ללא רישיון הנהיגה תקף; פסילה מלקבל או להחזיק רישיון הנהיגה למשך 24 חודשים; הפעלת פסילה על תנאי בת 6 חודשים, שעמדה לחובת המבקש מהרשעה קודמת בעניינו, וזאת במצטבר לתקופת הפסילה שהושתה עליו בתיק זה; חילוט ערבות כספית בסך 15,000 ש"ח מתיק קודם. כן חולט רכב מסוג מאזדה לטובת אוצר המדינה.

5. בתאריך 16.09.2014 המבקש הגיש ערעור על גזר דינו של בית המשפט לתעבורה הנכבד, בגדרו טען, בין היתר, כי בית המשפט לתעבורה הנכבד שגה בכך שלא אימץ את המלצתו של שירות המבחן לעניין המרת עונש המאסר לריצוי בפועל – בעבודות שירות. עוד נטען, כי בית המשפט לתעבורה שגה ביישום תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: תיקון 113) בעניינו בכך שלא שיקלל, לשיטתו, בעת שגזר דינו, את נסיבותיו האישיות, ובתוכן: סיכויי שיקומו, נסיבותיו האישיות, הודאתו בעבירות המיוחסות לו ואת התקופה הממושכת, בה שהה במעצר בגין העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

6. בתאריך 21.12.2014 התקיים דיון בערעור, במסגרתו בית המשפט המחוזי הנכבד הורה על דחיית הדיון לצורך קבלת תסקיר משלים. בתאריך 03.03.2015 הוגש לבית המשפט תסקיר שירות מבחן, שהמליץ להפעיל את המאסר בדרך של עבודות שירות, זאת בכפוף להעמדתו של המבקש בצו מבחן למשך שנה, במסגרתו ימשיך המבקש את תהליך השיקום בו החל באותה עת.

באותו תאריך ולנוכח המלצת שירות המבחן – בית המשפט המחוזי הנכבד הורה על דחיית מועד הדיון לשם קבלת חוות דעתו של

הממונה על עבודות שירות (להלן: הממונה), זאת כדי לבחון עם הממונה את האפשרות שהמבקש ירצה את עונשו על דרך של עבודות השירות. בגדר כך הממונה התבקש גם להציג את עמדתו בדבר האופן בו המבקש מרצה את עבודות השירות שהושתו עליו במסגרת ההרשעה הקודמת.

7. בתאריך 04.05.2015 נערך למבקש שימוע בפני הממונה. מגיליון השימוע עולה כי התנהלותו של המבקש בעבודות השירות שהושתו עליו במסגרת ההרשעה הקודמת – התאפיינה בהיעדרויות מרובות, שלא היו מגובות באישורים הנדרשים, וכן כי הוגשו כנגד המבקש תלונות על ידי מקום העבודה בו ביצע את עבודות השירות הנ"ל, בגין תפקודו הלקוי של המבקש שם, ובשל התבטאות לא ראויה שהמבקש הפנה כלפי מפקח שביצע ביקורת במקום.

באותו מועד (04.05.2015), רכזת עבודות השירות המליצה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי יתרת ימי העונש במאסר של ממש, אך הוחלט על ידי הממונה להעניק למבקש הזדמנות נוספת, וניתנה הוראה בדבר החזרתו לביצוע עבודות שירות. במקביל נקבע לו מועד לשימוע נוסף, בתאריך 08.06.2015.

8. המשך הדיונים בבית המשפט המחוזי נדחה מספר פעמים, זאת בשל עיכובים בהגשת חוות דעתו של הממונה. בתאריך 12.07.2015 התקיים דיון נוסף בעניינו של המבקש, שבמסגרתו הלינה המשיבה על אי התייצבותו של המבקש לשימועים החוזרים שנקבעו לו. בית המשפט המחוזי הנכבד הורה איפוא למבקש להתייצב בפני הממונה בתאריך 15.07.2015, והורה לממונה להגיש לידי בית המשפט דיווח אחרי השימוע יתקיים.

9. בתאריך 03.08.2015 הוגשה לבית המשפט לתעבורה הנכבד בקשה להפסקת עבודות השירות, אותן ביצע המבקש במסגרת ההרשעה הקודמת, זאת בשל מידע מודיעיני חדש, שהתגלה בעניינו של המבקש (להלן: ההערכה המודיעינית).

10. בתאריך 18.10.2015, בית המשפט המחוזי הנכבד דחה, לבקשת המבקש, את הדיון בערעורו של המבקש הנזכר בפסקה 6 שלעיל, עד לאחר קבלת ההחלטה בדבר הפסקת עבודות השירות בתיק מושא ההרשעה הקודמת (ראו: פ"ל 13-06-612).

11. למען שלמות התמונה יצוין כאן עוד כי בתאריך 07.01.2016 בית המשפט לתעבורה הנכבד קבע, במסגרת הדיון בבקשה להפקעת צו עבודות שירות כי המבקש איננו מתאים יותר לנשיאת עונש המאסר על דרך של עבודות שירות, וכי הוא ירצה את יתרת עונש המאסר שהושת עליו (78 ימים) במאסר מאחורי סורג ובריח (ראו: פ"ל 13-06-612).

על הקביעה הנ"ל המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי הנכבד (ראו: עפ"ת 16-01-14875). בתאריך 03.08.2016 בית המשפט המחוזי הנכבד מחק את הערעור האמור לבקשת המבקש מן הטעם שימי המאסר בתיק עקב ההפקעה כבר רוצו.

12. בתאריך 20.03.2016, הצדדים השלימו את טיעוניהם בבית המשפט המחוזי הנכבד בערעור הנזכר בפסקה 6 שלעיל, ולמבקש ניתנה הזכות לפנות אל בית המשפט ולהשמיע את טענותיו בעצמו ולא באמצעות בא-כוחו.

13. בתאריך 23.03.2016 בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את ערעורו של המבקש על גזר הדין ובפרט על רכיב המאסר בפועל שהושת עליו, בקובעו, בין היתר, כי: "הערכאה הדיונית עשתה חסד עם המבקש" עת שקבעה כי המאסר על תנאי בן 4 חודשים יופעל בחופף ולא במצטבר.

מכאן הבקשה שלפני.



טענות הצדדים

14. המבקש טוען כי בית המשפט המחוזי הנכבד שגה בכך שלא התחשב בכך שפנייתו אל הממונה בתיק הנוכחי יצרה אצל המבקש ציפייה לקבלת הערעור. עוד נטען כי היה על בית המשפט המחוזי הנכבד להמתין למיצוי ההליכים בתיק האחר, זאת משום שלשיטת המבקש - חוות דעתו של הממונה, וכך גם הכרעתו של בית המשפט הושפעו מקיומו של ההליך בתיק האחר ומתוצאות הדיון בסוגיית הפסקת עבודות השירות.

המבקש גרס עוד כי בית המשפט שגה בכך שדחה את טענתו בעניין החריגה מהוראות תיקון 113. לגישתו, בעת גזירת העונש לא ניתן המשקל הראוי לנסיבות הפרטניות, אלא נקבע מתחם ענישה באופן כללי בלבד, בהסתמך על מדיניות הענישה במקרים דומים.

15. המשיבה סומכת, מנגד, את ידיה על פסק דינו של בית המשפט המחוזי הנכבד, וטוענת כי עניינו של המבקש לא מעלה שאלה בעלת חשיבות משפטית, או ציבורית כללית המצדיקה את התערבותו של בית משפט זה "בגלגול שלישי". יתרה מכך, לדידה של המשיבה, עיקר טענותיו הנוכחיות של המבקש זכו כבר למענה בבית המשפט המחוזי הנכבד. המשיבה טוענת עוד כי בית המשפט לתעבורה הנכבד גזר את עונשו של המבקש בהתאם לתיקון 113. נטען גם כי עברו של המבקש נלקח בחשבון וכך אף נסיבותיו האישיות, לרבות: הצהרותיו של המבקש בדבר חרטה. לגישת המשיבה, בית המשפט המחוזי הנכבד שקל את המרת העונש לריצוי בעבודות שירות לנוכח המלצתו החיובית של שירות המבחן, אך פסל בסופו של דבר אפשרות זו לנוכח עמדתו השלילית של הממונה, ובשים לב להערכה המודיעינית ולמכלול הנסיבות.

דיון והכרעה

16. לאחר עיון בבקשה, בתגובת המשיבה לבקשה ובחומר שמצורף אליהן - הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. אנמק את החלטתי מיד בסמוך.

17. בית משפט זה כבר פסק כי בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל רק במקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות החורגות מד' אמותיהם של הצדדים לבקשה, או בנסיבות המעוררות חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 5066/09 אוחיון נ' מדינת ישראל (22.04.2010); רע"פ 8531/15 עליה נ' מדינת ישראל (14.12.2015)).

הבקשה שבפני איננה עומדת באמות מידה אלו באשר היא ממוקדת כל כולה בעניינו הפרטני של המבקש. די בכך כדי לדחות את הבקשה.

18. לא זו אף זו - הבקשה שלפני עניינה בחומרת העונש, אשר הושת על המבקש. בהקשר זה נקבע כי ככלל לא תינתן רשות לערער ב"גלגול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים בהם ניכרת סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (ראו: רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.06.2014); רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (02.05.2016)). בפסיקה נקבע גם כי טענות בדבר יישומו של תיקון 113 על נסיבות קונקרטיות - אין בהן כדי להצדיק, על דרך העיקרון, מתן רשות ערעור בפני בית משפט זה (ראו למשל: רע"פ 7683/13 פרלמן נ' מדינת ישראל (23.02.2014); רע"פ 9037/14 בן קסוס נ' מדינת ישראל (08.02.2016)).



19. למעלה מן הצורך, יצוין כי גם לגופם של דברים – דין הבקשה להידחות. זאת מאחר שלא עלה בידי המבקש להראות כי העונש שנגזר עליו סוטה ממדיניות הענישה המקובלת, בעבירות מסוג זה בהן הורשע המבקש, והכל בהתחשב בנסיבות, ביניהן: עברו הפלילי המכביד של המבקש, אשר מאז שנת 2004 צבר לחובתו 40 הרשעות קודמות בהן: 4 הרשעות בגין מהירות מופרזת; הרשעה אחת בגין ביצוע פרסה במקום אסור; 2 הרשעות בגין שימוש בטלפון סלולרי בזמן נהיגה; 4 הרשעות בגין נהיגה ללא חגורת בטיחות; 9 הרשעות בגין נהיגה ברכב בעת שברשותו רישיון רכב שפקע תוקפו מעל 6 חודשים; 8 הרשעות בגין נהיגה ברכב בעת שרישיון הנהיגה של המבקש פקע מעל 6 חודשים; הרשעה בגין אי ציות לתמרורים, והרשעה בגין שני אישומי נהיגה בפסילה – כאשר בגין אחד מהם עמדו למבקש 4 חודשי מאסר מותנים שהינם ברי הפעלה (השוו: רע"פ 8013/13 מסעוד נ' מדינת ישראל (18.12.2013); רע"פ 280/16 רדיע נ' מדינת ישראל (19.01.2016); רע"פ 2588/16 שלבאיה נ' מדינת ישראל (19.09.2016)). (למבקש בנוסף עבר פלילי בגין הרשעתו בעבירות מרמה, איומים וגניבה, בגין ריצה, בין היתר, עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח).

גם בטענתו של המבקש בדבר הציפיה שנוצרה אצלו, לשיטתו, כתוצאה מהפניית עניינו לממונה – אינני רואה עילה למתן רשות ערעור, בנסיבות. זאת משום שבדרך כלל – אין בעצם ההפניה כדי להגביל את שיקול דעתו של בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם (ראו: רע"פ 2996/13 נייאזוב נ' מדינת ישראל (13.08.2014); רע"פ 1596/16 מחאמיד נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (05.09.2016)). במיוחד נכונים הדברים לאחר שהסתבר כי המבקש התנהל שלא כראוי בעת שביצע עבודות שירות קודמות – עובדה שאכן לא הצדיקה מתן הזדמנות נוספת למבקש.

20. נוכח כל האמור לעיל – בקשת רשות הערעור נדחית, ולפיכך עונש המאסר בפועל שהושת על המבקש יישאר בעינו.

ניתנה היום, י"א בשבט התשע"ז (07.02.2017).

ש ו פ ט